

SIMPOZIONUL NAȚIONAL DE DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

ediția a XIV-a

15 – 17 noiembrie 2013, Cluj

PROFESORUL DE LECTURĂ

COMUNICĂRI

Carmen Elena Andrei

Lectura textului literar în paradigma transdisciplinarității

Lucrarea își propune să prezinte rezultatele aplicării în cadrul unei activități de tipul proiect didactic a unei perspective holiste asupra basmului cult, *Povestea lui Harap - Alb* de Ion Creangă, încadrându-l în paradigma transdisciplinarității. Au fost relevate astfel complexitatea toposului basmului, dar mai ales a eroului, ca purtător al însemnelor emblematice ale ființei. Considerăm că o astfel de abordare transdisciplinară este singura capabilă să ofere textului literar șansa de a răspunde nevoilor de cunoaștere holistică ale tinerilor, neîngrădită de canonul analizei, ce vizează doar nivelurile lingvistice ale textului.

Liana Bărbos

Lecturi transgresive

Punctul de fugă al acestui studiu îl constituie, atât în ceea ce privește opera plastică, cât și cea literară, identificarea acelor zone subversive ce utilizează imaginile corpului, integral sau fragmentar (mâna), pentru a încălca tabuuri, pentru a șoca. O importantă justificare a operelor/lecturilor transgresive este justificarea separării; ea insistă asupra rolului artei care este acela de a șoca. Împiedicând recunoașterea facilă, reconfigurează lumea și, în egală măsură, sinele. Întâlnirea cu opera transgresivă poate fi înțeleasă, astfel, ca formă de comunicare *spectrală* (Baudrillard) pentru că sunt prinse în joc toate componentele unui asemenea proces: multiplicarea punerilor la distanță sau chiar riscul incomprehensiunii.

Cosmin Borza, Claudiu Turcuș

(Re)lecturi profesionale. Structuri didactice închise

Comunicarea noastră vizează configurarea unei tipologii a lecturilor (i.e. interpretărilor, grilelor de analiză, șabloanelor analitice) care caracterizează profesorii contemporani, urmărind idiosincraziile acestora, precum și impactul lor asupra modului în care elevii percep textul literar. Prin urmare, comunicarea își propune să reliefeze, chiar să exemplifice, diverse ipostaze ale profesorului de lectură: „didacticianul-spontan”, „elitistul-performeur”, „doctorul-preuniversitar”, „grămăticul-savant”, „metodistul-practician”, „ezotericul-ecumenic” etc.

Ioana Botar

Provocările profesorului modern

Accentuarea inculturii la elevii din zilele noastre este determinată de lipsa de interes pentru cultură și pentru conservarea identității culturale. Scopul acestui articol este de a determina o apropiere a elevului de carte transformându-l într-un consumator de lectură, pentru a da o nouă valoare cărții raționalizând importanța acesteia într-o societate săracă cultural. Reactivarea interesului pentru lectură este responsabilitatea profesorului, inițiind diverse forme de acțiune și implicare pentru a pune în scenă lectura în școală, în particular basmul care se află într-o perioadă de conservare.

Odarca Bout, Otilia Chindriș

Strategii experimentate. Ipostaze dobândite ale profesorului de lectură

Lucrarea își propune să sintetizeze cele mai eficiente strategii utilizate/ aplicate/ personalizate/ experimentate în cadrul cercului de lectură *Lecturiada Sigheteană* și, totodată, ipostazele profesorului de lectură dobândite/ traite/ împărtășite.

Marcela Ciobănuț

Multiculturalitate și identitate culturală europeană

Atelierele inter- și transdisciplinare din cadrul proiectului „Identități culturale locale”, realizate în colaborare cu Grupul pentru Inițiativă Locală CORONA (Brașov) și cu Muzeul de Etnografie Universală „Franz Binder” (Sibiu), le oferă elevilor de gimnaziu posibilitatea de a descoperi câteva dintre personalitățile Sibiului: exploratorul Franz Binder și scriitorul contemporan, Radu Vancu. Aflat încă în derulare, acest proiect se concretizează sub forma următoarelor ateliere: 1. *Pe urmele exploratorului Franz Binder* (la Muzeul de Etnografie Universală „Franz Binder”); 2. *Motive africane în arta decorativă*; 3. *Cufărul cu... povești africane*; 4. *Povestea unei călătorii: „Shilluk. Scrisoare despre Franz Binder” – de Radu Vancu*; 5. *Povestea unei povești* (atelier de scriere creativă).

Monica Columban

De la „cultivare”, la proletcultism și semidoctism: situația lecturii alaltăieri, ieri și azi

Un vechi curs de didactică pentru școlile normale (1935) și un manual de literatură pentru copii (1956) mi-au provocat dorința de a arunca o „ochire retrospectivă” și de a căuta răspunsuri la câteva întrebări. Cât de mult contează profesorul de lectură în formarea viitorilor cititori? Câtă importanță au strategiile de lectură? Cât de mare este rolul contextului social-istoric în formarea sau „deformarea” gustului de lectură? Trăiește școala românească o segregare între cititori și necititori?

Casiana-Mirela Cozma

Aspecte ale imaginarului în opera lui Mircea Eliade

Studiul își propune să surprindă diferite ocurențe ale acestui mod de expresie literară, așa cum se manifestă în spațiul literaturii europene circumscrise secolului al XX-lea. Imaginarul lui Eliade este unul de viziune, de adâncime, născut din dorința de a reface continuitatea dintre valorile prezentului și tot ceea ce ne aproprie de natură, de elementar, de arhaicitate. În lucrarea de față n-am încercat să demonstrez că Mircea Eliade este un prozator mare, ci doar că e unul major.

Alexandra-Ioana Dângă, Dana Dolgu-Ursuleanu

Când profesorul vorbește despre profesor

Când profesorul vorbește despre profesor dezbate problema controversată a cititului, dar dintr-un alt unghi de observație, din cel al adultului care dirijează lecturi, care vorbește despre cărți și care promovează opera literară. Lectura profesorului, tema acestui eseu, creionează trei tipuri de „bibliografie obligatorie pentru maestru”: titluri pentru elevi/ucenici, titluri pentru formarea personală și titluri pentru desfătare. Dacă primul palier propune lecturi de dragul altora, iar cel de-al doilea recomandă cărți de specialitate și psihopedagogie, cel de-al treilea palier invită numai la o lectură de plăcere.

Dinu Alina, Nicolae Mihaela

Privește cerul - ziua unui profesor de literatură

„Privește cerul – ziua unui profesor de literatură” este o activitate-pretext pentru prezentarea surselor de documentare a profesorului, care simte primejdia de a fi exilat, de multe ori, nu pe „o boabă de piper”, cum spune poetul, ci în propria suficiență. Așadar, ce cărți, bloguri, reviste, filme ne țin în viața profesională?! Avem în vedere deschiderea creativă a orei de literatură, dincolo de sala de clasă, către acea realitate cu mai multe niveluri de complexitate, cu reguli diverse și imprevizibile. Într-o viziune ludică, interactivă, ora de literatură stimulează intuiția, imaginația, sensibilitatea, inteligența emoțională. Elevul și profesorul sunt, în egală măsură, constructori de sens – *the active constructors of meaning*. Ni se pare fundamentală bucuria de a preda literatură și comunicare.

Laura-Irina Gavrilu

Competența argumentativă în contextul învățării integrate

Competența argumentativă, componentă a competenței de comunicare, constituie un concept transversal, care prin reprezentativitatea la nivelul unui ansamblu de discipline oferă prin metalimbajul său noi câmpuri de investigație. Încadrând „jocul paideiei” în categoria mai amplă a „jocurilor de limbaj”, definim această formă *metajoc*, în sensul în care devine spațiul de inițiere în diverse forme de comunicare, spațiu de orchestrare a unor repertorii verbale și nonverbale, spațiu de antrenare a întrebărilor și curiozităților celui care învață. Aici se află începutul experimentării dirijate și conștiente a competenței argumentative, de asimilarea căreia va depinde buna așezare în viața socială și profesională a destinatarului discursului didactic.

Tatiana Gheorghe

Paradigme lectoriale in textul dramatic

Un experiment realizat la clasa a IX-a, filologie, la tema „Adolescența” prin care lectura să releve funcția magică a cititului, funcția sa inițiativă: să fie atitudine, luare în posesie a informației și transformarea ei în cunoaștere.

Propunerea unei paradigme a lecturii ca ucenicie pe lângă texte precum *Profu’* de Jean Pierre Dopagne și *Profesorul de franceză* de Tudor Mușatescu poate fi o formă de adaptare la contemporaneitate, o deschidere spre Ceilalți.

Experimentul se derulează în etape prin care fixez: profilul adolescentului contemporan; profilul profesorului ideal; relația lectură/audiția textului dramatic.

Dorina Ghidion, Anca Niga

Opționalul Lectura de divertisment

Comunicarea noastră își propune să prezinte o suită de activități desfășurate în cadrul cursului opțional *Lectura de divertisment*, sugerând câteva strategii de conducere a adolescenților în spațiul ficțiunii, menite să provoace plăcerea lecturii. Este structurată în trei părți, cuprinzând programa opționalului, un grupaj de exerciții vizând receptarea textului literar, liste de lectură ale profesorilor și elevilor.

Mihaela Grigorean, Maria Palfi

Lectura ca pasaj între imaginație-imaginar-imaginal

Ca o cale a viziunii, translimbajul reprezintă un concept imposibil de definit, dar care este posibil la nivelul trăirii, deschide spațiul transdisciplinar a resurecției Subiectului prin medierea unei metafizici experimentale a conversiei interioare. Fiecare dintre noi este chemat să descopere și să-și inventeze propria sa cale operativă, prin depășirea opoziției vizibil-invizibil, către privirea privirii ochiului ființei conștiente. Basarab Nicolescu definește conceptele de imaginație-imaginar-imaginal în

relația lor ternar-transdisciplinară, punând accentul pe sensul circuitului de informație spirituală în construcția conexiunilor între Real și Realitate, între Subiect și Obiect.

Gabriela Heidel

Lecturile profesorului-coordonator de parteneriate Comenius

Varietatea activităților unui parteneriat Comenius, atât din timpul reuniunilor de proiect din fiecare țară, cât și cele obișnuite (cel puțin două pe lună) a permis profesorilor din echipa de proiect să găsească modalități de stimulare a lecturii elevilor din grupul - țintă, indiferent de tema mare a parteneriatului. Competențele - cheie vizate de acest gen de activități (competențe de învățare, competențe de comunicare în limba maternă și într-o limbă străină, sensibilitate și expresie artistică etc.) au fost atinse prin activități de promovare a lecturii, precum atelierele de lectură și interpretare. Parteneriatul *Migrații. Integrare prin educație*, derulat în perioada septembrie 2011 - iunie 2013 la Liceul Ion Luca, Vatra Dornei a promovat literatura exilului și scriitorii de origine română care au trăit în străinătate și au scris opera în alte limbi: Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Herta Müller sau Benjamin Fondane.

Hopp Cristina, Lidia Mîrzac

Tehnici de creativitate în prelectura textului liric. Ideea migratoare și textul calchiat

Lectura și înțelegerea operelor poetice este o provocare pentru elevi, deoarece poezia comportă o logică deosebită de cea a prozei, așa cum afirma și Alexandru Macedonski care nota: „Aplicând poeziei logica după care se conduce proza, poezia poate fi logică, dar nu mai e poezie. Logica poeziei este nelogică într-un mod sublim.”.

Lucrarea își propune să prezinte două metode de intrare în text - a ideii migratoare și a textului calchiat -, metode experimentate în cadrul cercului de lectură „Generația în blugi”.

Raluca Marian

Manipulare obiectuală. Păpușar întru cuvânt

Demersul didactic reprezintă un teatru de păpuși în miniatură, un univers micro- al reconfirmării percepției vieții drept „scenă de teatru”, drept act jucat, regizat și reiterat. Astfel propun o fixare pe scenă, o punere în scenă prin intermediul păpușilor-obiect generatoare de sens, de cuvânt, de text, de viață. O reîntoarcere pe teritoriul unui „ars amandi” prin care vizualizarea și textualizarea devin ființare.

Gabriela Medan

Portret al profesorului de română

Lucrarea încearcă să contureze un profil al profesorului de limba și literatura română, precum și tipul de lectură pe care acesta îl practică, în funcție de nevoile specifice disciplinei pe care o predă și de propriile puncte de interes.

Luminița Medeșan, Tatiana Zlătior

Câtă istorie literară mai trebuie să știe un profesor?

În contextul actualelor programe, în care modelul comunicativ-funcțional subîntinde și ciclul inferior al liceului (studiul tematic și tipologic), respectiv ciclul superior (studiul cronologic), statutul disciplinelor filologice clasice, mai ales al istoriei literare/a literaturii se cer dezbătute.

Simona Simina Mureșan

Profesorul de lectură - profesor al reformei educaționale

În ultimii ani, a fost frecvent analizat statutul dascălului, în funcție de rezultatele obținute de elevi la examenele naționale. Profesorul de limba și literatura română pare a fi tras la răspundere pentru cele mai multe insatisfacții pe care elevul le aduce societății românești: dificultate în exprimare (atât orală, cât și scrisă), lectură incoerentă, lipsa culturii generale, ba chiar și pentru nerespectarea valorilor morale ale societății. Altfel spus, este direct responsabil de educația riguroasă și permanentă a individului, și, îndeosebi, de propria sa formare și perfecționare.

Cu toate acestea, prea puțin s-a insistat pe actul sisific al acestui dascăl, pe „bătălia” pe care o poartă în contextul reformei educaționale cu respectarea programelor școlare în vigoare, cu alegerea manualelor și a auxiliarelor didactice în care să se reflecte conținuturile propuse în curriculum, în vederea educării permanente a tinerilor postmoderni și integrarea acestora în societate.

Elena Muntean

De la lectura profesorului la lectura elevului

Lucrarea propune câteva considerații privind raportul dintre lectura profesorului și lectura elevului. Acest raport nu are, în principal, un regim cantitativ, ci unul calitativ, incluzând argumente ale apropierei dintre cele două modele prin instrumente specifice unui anumit tip de lectură cu impact didactic, prin operații de selecție a lecturii și de instrumentare a metodelor. În cele din urmă, lucrarea oferă unele sugestii de corelare a acestui raport.

Monica Onojescu

„Cercuri de lectură” la 10 ani. Lecturiada 4

Ce a câștigat profesorul implicându-se într-un astfel de program? Câștigul lui s-ar putea rezuma în câteva cuvinte: a devenit „consilier de lectură”.

Ce a câștigat elevul? O declară el singur atunci când își face portretul de cititor, când își pune întrebări legate de cărți și de propria formare, când se implică în acțiunile de promovare a lecturii sau își asumă și el, la rândul lui, rolul de „consilier de lectură”, pentru cei mai mici.

Ce a câștigat sistemul? Profesori reflexivi, dinamici, creativi, atenți să-și revizuiască în mod continuu activitatea, profesori atenți să-și cunoască elevii și să gândească soluții la modul individual, profesori practicieni, dar totodată și cercetători.

Daniela Păduraru

Zumaricale și Voroave

Lucrarea prezintă (din experiența proprie) forme diverse de abordare (extracurriculară și extrașcolară) a limbii și literaturii române cu scopul obținerii unei percepții corecte și de durată. În primul rând, aspectul interdisciplinar care are la bază sistemul team-teaching atât în desfășurarea orelor cât și în activitățile extracurriculare. În al doilea rând, ideea de team-reading prin desfășurarea unor variate activități ce vizează lectura. În al treilea rând, dezvoltarea creativității prin întrunirea Cenaclului literar „Clipa” (editarea revistei), a Formației Mythos (ce reactualizează rituri și obiceiuri populare) și a Trupeii de teatru „Voroave”. Valorificarea aspectelor literare și culturale prin excursii literare și prin realizarea de filme documentare. În final, prezentarea Școlii de Sâmbătă (ce vizează abordarea diferențiată a elevilor) și a efectului pe care îl exercită asupra elevilor.

Lenuta Popa

„Maladiile spiritului contemporan”, la cercul de filosofie

Constituit în 1992, pentru a răspunde nevoii unor adolescenți de a se întâlni cu ei înșiși, cu reflecția adâncă, dar și cu problematizarea dirijată, cercul de filosofie din liceul nostru își demonstrează potențialul cultural prin numeroasele activități desfășurate lună de lună. Sub auspiciile sale au concertat direcții culturale diverse (muzică, literatură, film, religii, științe particulare, medicină etc.); toate, însă, edificându-se pe puterea lecturii întru delectarea filosofică.

Prezentarea reliefează menirea cercului de a fi și context școlar extracurricular al lecturii din creația români. Studiul de caz vizează universul Noica, citit în cheia umanistă a celor „Șase maladii ale spiritului contemporan”.

Dora Melania Popovici

Cercul de lectură Ad Astra - o activitate extracurriculară de promovare a lecturii de plăcere

Cercul de lectură îl plasează pe elev în centrul procesului educativ, prin accesul lui direct la informație și prin oferirea tuturor posibilităților de a se iniția în folosirea metodelor moderne de lucru, care au ca finalitate formarea de atitudini specifice de căutare și prelucrare a informațiilor. Modalitatea concretă prin care lectura de plăcere a fost activată în acest cerc s-a bazat pe animațiile de lectură, în care rolul dominant este al elevilor, profesorul coordonator are doar rolul de promotor al lecturii.

Bogdan Rațiu

Profesorul între variantele lecturii. Investirea decanonizării

În contextul actual al decanonizării, vom discuta un model de lectură transdisciplinar, care să înglobeze atât nivelul etic, cât și cel estetic al textului liric. Dezbaterem astfel capacitatea profesorului de lectură de a se impune în procesul decanonizării susținute de teoreticienii occidentali. Aplicația vizează un continuu joc de oglinzi, pendulând între retorica iconului, a sunetelor și a versurilor, iar suprapunerile de sens(uri) vor constitui balansul intimism-impersonalizare, în care va fi problematizată verticalitatea ființei între text și lirism mediatic.

Carmen Stoian, Achim Stoian

Decalog didactic

Participanții la Simpozionul ANPRO sunt profesori în formare sau formați în didactica și metodică disciplinei. Constatând că scriitorii noștri sunt, într-o covârșitoare măsură, oameni ai catedrei, am ales fragmente din operele lor care să ilustreze/concretizeze metode didactice, oferindu-ne șansa de a învăța, dincolo de timp și spațiu, de la dascălii Ion Creangă sau Mihai Eminescu, până la Mircea Cărtărescu sau Simona Popescu. Propunem colegilor o selecție comentată de texte.

Marilena Șerban

Portret al profesorului la tinerețe

Mai vreau să fiu profesoară? Îmi pun întrebări. Retorice, naive, dramatice, utopice etc. Răspund din cărți, din viață sau deloc. „La firul ierbii”, un portret al tânărului profesor. Vedere din România.

Amalia Șerbu

Imaginea cititorului-profesor

Lucrarea își propune să evidențieze succint *imaginea profesorului-cititor*, așa cum se realizează ea în școală, cu raportare la programa școlară și la așteptările profesiei, dar și așa cum este ea percepută de către ceilalți participanți la procesul de învățare: elevul, ceilalți profesori - colegi, părinții, societatea etc.

Mai întâi, am vrea să evidențiem *cine este profesorul-cititor*, ca instanță reală, cu o anumită biografie și cu o anumită formare, experiență. Apoi, *cum este el văzut* în cadrul procesului educației, incluzând aici și raportarea la diferite tipuri de curriculum școlar (în sistem, în clasă, în afara clasei). De asemenea, *cum ar vrea să fie văzut de către ceilalți*, semnalând și nemulțumirile sale față de modul în care este perceput sau față de propriile imperfecțiuni. și, nu în ultimul rând, *cum ar vrea el să fie*, ce ar vrea să schimbe în cadrul sistemului sau în propria viață din cauza constrângerilor care îl limitează.

În final, am vrea să ajungem la concluzia că un profesor de limba și literatura română este, în mod necesar, mai întâi cititor, apoi profesor, pentru că principalul său mod de formare și de afirmare este lectura, de unde și opțiunea din titlu pentru sintagma *cititorul - profesor* (și nu profesorul - cititor).

Diana Șimonca-Oprița

Nicolae Steinhardt între memorie și destin. Rolul formativ al unui model uman asumat

Scriitorul Nicolae Steinhardt este o personalitate cultural-literară a interbelicului și a postbelicului românesc, care prin gândire și trăire asumată a valorilor moral-estetice dă un model exemplar de viață tinerilor de acum. Programa clasei a XII-a propune un studiu de caz asupra problematicii literaturii memorialistice de după 1990, iar abordarea operei și a biografiei scriitorului bucureștean poate fi o modalitate de apropiere a unor valori și atitudini cu valoare integratoare pentru elevi. Propun o lectură a acestuia prin raportarea la o figură remarcabilă a sec. al XVII-lea românesc – Sf. Ierarh Antim Ivireanul.

Gabriela Vasiliu

Profesorul de lectură în spații neconvenționale

Lectura trebuie gândită într-o „geometrie” care spațializează gândirea, care conferă autonomie spirituală, prospețime conceptuală. Prezența profesorului de lectură în toposuri neconvenționale favorizează transferul mesajului din zona „rigorii”, în cea a confortabilului, a „imediatului”, determină interiorizarea „exteriorului de lectură”, fundamentând conceptul „lectorului real”.

ATELIERE

Achim Diana, Andreia Maxim, Adela Militar

Shopping cultural

Profesorul de lectură este, în primul rând, cititor. Pentru a citi, el face alegeri pentru sine, dar, ajuns profesor, alege și pentru alții. Care sunt criteriile care stau la baza deciziilor noastre? Cum devenim buni profesori de lectură? Prima parte a atelierului propus ne pune în situația de a căuta posibile răspunsuri, iar în partea a doua ne punem în dubla ipostază de vânzător și cumpărător de lectură.

Emilia Borza, Nicolae Berindeiu

Lector dixit

Unul dintre clișeele preferate de mass-media, în legătură cu profesorii constă în faptul că lecturile acestora se limitează la programa școlară. Cum demontarea respectivei prejudecăți e greu de realizat, ne-am gândit să oferim o astfel de oportunitate participanților la simpozion, pornind de la cel mai premiat joc de societate, din ultimul deceniu – Dixit. Atelierul nostru ludic și demitizant poate fi, totuși, valorificat și la clasă, de vreme ce implică, sperăm noi, o veritabilă metodă de predare și evaluare

Cristina Chiprian,

Lectura - audiție prin metoda cadranelor”

Atelierul propune receptarea textului literar ca structură semnificativă dispusă temporal, pornind de la o lectură - audiție, asociată cu strategia cadranelor și adresată unor receptori având competență didactică. Se propune audiția poeziei *Frunză verde de albastru* de Nichita Stănescu, selectată pentru interesul pe care îl suscită relativă sa complexitate, la toate nivelurile textului poetic.

Nicoleta Condrat, Antoaneta Manole

Lectura – o provocare în societatea contemporană

De ce nu se mai citește literatură ? De ce au încetat tinerii să iubească cărțile? De ce nu mai sunt pasionați de literatură și de autorii români, în special? De ce auzim tot mai des spunându-se că elevii și studenții români „nu mai citesc” și ei nu mai dovedesc respect - ba chiar nici interes pentru valorile culturale naționale? Este doar o perioadă de trecere, o schimbare a mentalităților sau o trecere spre nicăieri... spre uitare?

Într-o eră a tehnologiei tot mai avansate, sistemul educațional trebuie să țină pasul cu dorințele și nevoile mereu noi ale tinerilor. O piață a cărții insuficient dezvoltată trebuie să lupte prin orice fel de mijloace pentru a prezenta elevilor cărțile într-un mod cât mai atractiv.

Gabriela Chirteș

Tu cum ai face, profesore?

Obiectivul principal: evidențierea necesității adaptării textului și a metodelor de predare la nivelul de comprehensiune al elevilor.

Alte obiective: schimb de bune practici în predarea textului literar; prezentarea particularităților unei categorii speciale de elevi: elevul care ascultă cu ochii.

Corina Dindelegan, Flavia Oșan

Predarea integrată și resurse

Pregătirea materialului didactic este punctul cheie al unei ore reușite care vizează realizarea de legături între diferite domenii ale artei. Propunem pentru discuție tema „Iubirea”. Vom demonstra cât de permisivă este programa și totodată cât de laborioasă munca profesorului pentru a atinge complet și responsabil cerințele programei școlare în vigoare. Pentru a crea/seleca material didactic de calitate, care să acopere toate cerințele enumerate, profesorul trebuie să fie cultivat, experimentat, pasionat și să aibă timp liber.

Monica Halaszi

Schiță de portret. Profesorul de lectură

Atelierul încearcă să surprindă trăsăturile profesorului de lectură și să fixeze un decalog al acestuia.

Cristina Handru, Livia Pop,

„Cum fugim de-acasă?”

În descifrarea mesajului unui act artistic este esențială o primă etapă ce vizează comprehensiunea acestuia la nivel ludic. Lectura ca joc „de-a v-ați ascunselea” cu materialul cel mai maleabil și mai dezarmant – cuvintele – poate însemna o primă cheie ce deschide universul ficțiunii. Așa că, pornind de la text, rescriindu-l într-o altă gamă de semne și de reprezentări, putem ajunge la diferite forme lectoriale pe care noi, ca profesori, trebuie să le descifrăm și să le umplem cu sens. Rămâne doar sarcina, deloc facilă, de a răspunde, în acord cu Marin Sorescu, la întrebarea: „Unde fugim de-acasă?” – din acel loc comun al lecturii ca simplu mod de a percepe semnificații.

Ioana Nanu

Cum ajunge gândul în lume? Dar filozofia în literatura pentru copii?

Are de-a face literatura pentru copii cu filozofia? Timpul, istoria, gândirea nu par la îndemâna literaturii de ficțiune. În Evul Mediu se credea că strănutul expulzează diavolul. Descartes considera că ceea ce e produs prin strănut - mucii (pentru urechile sensibile subliniez că acesta e cuvântul moștenit din latinescul *mucci*), izvorăsc din însuși sediul sufletului - glanda pineală. Laura crede că, prin strănut, gândul ajunge în lume. Vă propun să căutăm înțelesul și să gândim împreună despre cărți în care filozofia pentru copii devine literatură.

ATELIER „TRANFRONTALIER”

Laura Grunberg

ALT FEL DE LECTURĂ.

Citindu-ne stereotipurile, sociolog, membru asociat USR

Atelierul propune un moment de lectură critică autoreflexivă asupra propriilor mecanisme de gândire care ne ajută să numim lumea dar ne și împiedică să o înțelegem în diversitatea ei. Mizând pe nevoia de deschidere interdisciplinară a profesorului de limbă și literatură română, în cadrul atelierului vor fi prezentate câteva din euristicele de gândire cele mai cunoscute ca punct de plecare pentru un dialog interactiv legat de rolul și importanța stereotipurilor în formarea la profesor și implicit la elev a prejudecăților și discriminărilor.

POSTERE

Burcă Ramona

Metamorfoze ale lecturii: de la clasa pregătitoare la gimnaziu

Posterul valorifică rezultatele unor activități din cadrul unui cerc de lectură săptămânal propus la clasa pregătitoare în cadrul parteneriatului dintre Școala „Liviu Rebreanu” și Seminarul Teologic Ortodox. În afara orelor de lectură pe care le susținem săptămânal, în unele activități am implicat elevii clasei a V-a A de la Școala „Liviu Rebreanu” care le-au citit celor din clasa pregătitoare de la Seminarul Teologic diverse texte adaptate vârstei. Activitățile au parcurs atât etapa prelecturii, cât și etapa lecturii și a post-lecturii. Posterul ilustrează prima „întâmplare”: toate atelierelor susținute în jurul textului „O omidă foarte freamdă” de Eric Carle.

Lungu Ana, Torge Nadia

Tributari trecutului?!

Posterul realizat surprinde lectura în virtutea trecerii timpului. *De azi* sau *de ieri*, cărțile ne rămân alături îmbogățindu-ne experiențele de viață. Lecturile prezentului se află într-un raport de interdependență cu ceea ce s-a scris și s-a citit în alte vremuri. Biblioteca reprezintă spațiul întâlnirii dintre cele două fațete ale timpului iar cititorul este acela care facilitează fuzionarea lor.

Simina Moldovan, Nicoleta Doina Opriș, Marilena Marc

Lectura. constrângere sau pasiune

Spiritul cărții de a vedea dincolo de lume, de a relaționa pozitiv cu ceilalți, de a (re)găsi valori este promovat de programele școlare actuale care recomandă, explicit sau implicit, cultivarea plăcerii. Profesorului de limbă și literatură română îi revine un rol esențial, de mediere între rigurozitatea curriculară și extensia extracurriculară. În acest sens, în urmă cu cinci ani, la Colegiul Tehnic Napoca a fost inițiat un proiect județean „Porți deschise lecturii”, care se adresează elevilor din clasele V-

XII. Dorința inițiatorului a fost crearea unui spațiu de manifestare liberă a creativității, de valorificare a cunoștințelor în domeniu, de creare a unei imagini pozitive, clare despre viață și propria persoană.

Simona, Marcu, Larisa Lazăr, Rodica Tămaș

De la zero la infinit

De la zero la infinit cuprinde un set de exerciții de creativitate structurate în ateliere ce integrează, pe de-o parte, mai multe domenii de activitate, iar pe de altă parte, colaborarea învățător – profesor și conține exemple de bună practică desfășurate în cadrul unor întâlniri literare sub îndrumarea a două cadre didactice: un profesor pentru învățământul primar și un profesor de limba și literatura română.

Alina Muraru

Clubul poveștilor de citit

Posterul prezintă condițiile desfășurării clubului de lectură, propune titluri din poveștile citite de noi, exemplu de feedback la lecturi, o rubrică de motivații și zâmbete de cititori. Membrii clubului se întrunesc o dată pe săptămână încă din octombrie 2012 pentru a citi și digera o poveste (scurtă și cu imagini, deci bună).

Ioana Angela Mureșan, Maria-Magdalena Iloaie

Cartea în care aș vrea să locuiesc

Tema generică a posterului este *Cartea în care aș vrea să locuiesc*. Pornind de la premisa potrivit căreia substanțialitatea mesajului scris este determinată de gradul de adecvare a temei la orizontul de așteptare al elevilor, la experiența lor de viață și lectură, „am împins” lectura în cotidian. Considerăm că actul lecturii devine mult mai autentic, numai în măsura în care stimulează, numai în măsura în care, prin el, putem să ne exprimăm. Materializarea lecturii prin activități practice dublează comprehensiunea, transformând competențele de tip *savoir* în *savoir-faire*.

Ioana-Angela Mureșan, Simona-Florina Ianchis

Lectura-miere pentru suflet/Castelul lecturii. De la textul integral la fragmentul de text

Prezentul proiect reprezintă o modalitate de trecere de la textul integral la fragmentul de text și apoi o prelungire a acestuia pentru orele de lectură și creație literară.

Pornind de la incipitul precizat de cadrul didactic, elevii împărțiți pe grupe, primesc sarcina de a crea un text ficțional. Pe principiul „telefonului fără fir” fiecare dintre ei continuă cu un fragment povestea creată de colegii dinaintea lui păstrând sensul inițial și firul narațiunii.

Corina Lupuțan

„Cu zâmbetul la braț printre prieteni” Epigrame și caricaturi având în prim-plan imaginea profesorului

„Cu zâmbetul la braț printre prieteni” este titlul unei activități ce a încercat și se pare că a reușit să apropie elevii de profesori, catedră, cunoștințe dobândite prin intermediul zâmbetului și al râsului. Acest demers didactic a fost rodul colaborării catedrelor de română-latină și psihologie. Prin diverse tehnici de cunoaștere, intercunoaștere și autocunoaștere, toți participanții au conștientizat că nimeni nu e perfect, că avem defecte, dar că putem râde de propriile greșeli, defecte și să le considerăm nu piedici, ci trepte în devenire. Activitatea a fost finalizată printr-o expoziție de postere cu epigrame și caricaturi, având în centru imaginea profesorului.